

DIŞ HATLARA SEFER YAPAN GEMİLERE GİRİŞ VE ÇIKIŐIN DÜZENLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 19.10.1961, No : 5/1806
İlgili Kanunun Tarihi : 14.4.1925, No : 618
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 18.11.1961, No : 10961
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi: 1, S.5

Madde 1 – Milli emniyetimizin ve gümrük haklarımızın korunması ve giriş çıkışa ait nizamın disiplin altında cereyanını sağlamak maksadıyla yabancı limanlara gidip gelen gemilerimizle limanlarımıza gelen ecnebi gemilere iş icabı veya başka sebeplerle girip çıkmak isteyen ilgililer hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Madde 2 – (Değişik : 30.9.1963 - 6/2252 K.)

Dış hatlara sefer yapan gemilerimizle ecnebi gemilere ve yurdumuza akaryakıt ve makina yağı getiren gemilere (Transit geçenler dahil) iş icabı girip çıkmak mecburiyetinde bulunan ve aşağıdaki fıkralarda yazılı olan müesseselerin talebi üzerine vazifelendirilin kimselere bir yıl süreli izin belgesi verilir. Bu belgeler takvim yılı itibariyle 1 Ocak tarihinden 31 Aralık tarihine kadar muteber olup belge sahiplerinin görevlerinin devamı halinde ilgili müesseselerce üçüncü maddedeki esaslar dairesinde yeniden belge alınır. Yeni belgeler alınıncaya kadar eskisi muteber olup ancak yeni belgelerin o yılın Mart ayı sonuna kadar alınmış olması lazımdır.

Senelik izin belgesi alacaklar:

A – Gemi acentaları:

- a) Acentalar ve müdürleri,
- b) Acenta adına gemilerde her türlü işlem yapmağa yetkili görevli memurları.

B – Turizm acentaları:

- a) Acentalar ve müdürleri,
- b) Acentalar adına turist gemilerinde işlem yapmağa yetkili görevli memurları (Gemide kendi acentasına ait turist bulunduğu takdirde)

C – Serbest puvantörler:

(Acenta mensubu puvantörler hariç olup serbest yazıcılar-puvantörler cemiyetine kayıtlı olanlar)

D – Denizcilik Bankası:

- a) Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğü ve buna bağlı bütün işletmeler müdürlüklerince görevlendirilecek personel.

E – Klas müesseseleri:

a) Bu müesseselerin yetkili uzmanları.

F – Türk armatörleri:

a) Armatörler,

b) Müdür ve müdür yardımcıları (Diğer acentalar gibi)

c) İşletme müdür ve yardımcıları,

d) Enspektörler,

f) İrtibat memurları,

G – Tusloğ Amerikan Yardım Heyeti:

a) Amerikan Tusloğ Müfreze Kumandanlıklarınca isimleri bildirilen görevli subay ve memurları.

H – İktisadi Devlet Teşekküllerine ait daireler:

a) İktisadi Devlet Teşekkülleri dairelerince bildirilecek görevli personel.

İ – Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü:

a) Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğü ve buna bağlı bilümun liman işletmeleri müdürlüklerince liste halinde isimleri bildirilecek görevli personel.

J – Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği:

a) Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği tarafından bildirilecek görevli personel.

K – Gözetme Türk Limited Şirketi:

a) Genel Müdürlüklerince isimleri bildirilecek görevli personel

L – Türk ve yabancı petrol kumpanyaları:

a) Genel müdürlüklerince isimleri liste halinde bildirilecek görevli personel.

M – (Değişik: 5.2.1966 - 6/5959 K.) Kumanyacılar

a) Bağlı buldukları Merkez Bankası şubelerine kayıtlı Türk uyruklu kumanyacılar.

(Kumanyacı vasfını haiz olmak şartıyla)

b) Türk uyruklu armatör veya kumanyacılar kendi gemilerine bu kayda tabi olmadan kumanya verebilirler.

Madde 3 – (Değişik : 30.9.1963 - 6/2252 K.)

Muvakkat iş ve görev icabı mezkür gemilere girip çıkmak mecburiyetinde bulunan ve umumiyetle tamirat, gece bekçiliği ve diğer müteferrik hizmetlerin ifası ve kontrolü maksadiyle görevlendirilmiş olan kimselerle gümrük komisyoncularına, serbest puvantörlere ve zaruret halinde transit gemilere girmeleri icap eden şahıslara göre-

cekleri hizmetin sonuna kadar olmak kaydıyla yalnız bu hizmete inhisar etmek üzere geçici izin belgesi verilir.

Bu madde ile ikinci maddede sayılan işler için gemilere girmek mecburiyetinde olan kimselere verilecek geçici veya daimi belgeler için mahallin en büyük mülkiye amirine bir dilekçe ile müracaatta bulunulması ve bu dilekçeye altı adet vesikalık fotoğraf ile tasdikli iki adet nüfus hüviyet cüzdanı örneğinin eklenmesi lazımdır.

İdare amirleri tarafından bu konuda yapılacak müracaatlar üzerine gümrük muhafaza teşkilatı ve diğer ilgili yerlerden gerekli soruşturma ve inceleme yapıldıktan sonra haklarında müsbet sonuca varılanlara iş durumlarına göre daimi veya geçici belge verilir.

Madde 4 – Yabancı memleketlere gidip gelen gemilerin nezaretinin temini ile personel ve yolcularının hariçle ihtilatına meydan verilmemek üzere gerekli muhafaza tedbirlerinin ve dolayısıyla kaçakçılığı önleyici tedbirlerin alınmasında Gümrük Muhafaza Teşkilatı sorumlu olduğuna göre, sabıkalı kaçakçıların Gümrük Muhafaza Müdürlüğünde mevcut fişlerinden durumlarının tetkiki icap ettiğinden, gemilere girip çıkacak eşhasa verilecek daimi veya geçici belgelerin Gümrük Muhafaza Müdürlüğünce vize olunması gerekir.

Madde 5 – İşbu vesikalar yalnız iş ve vazife için gemilere girmek üzere kullanılmaya mahsus olduklarından yolcu karşılamak veya uğurlamak maksadıyla istimal olunmaz.

Madde 6 – Mezkûr belge sahibi yabancı ise 2007 sayılı kanunla ecnebilere yasak olan işleri yapamaz. Yaptığı takdirde hakkında gerekli kanuni muamele ifa edilmekle beraber belgesi geri alınır ve bir daha yenisi verilmez.

Madde 7 – Bu izin belgeleri ile yalnız yolcu salonundan ve gümrük kontrolüne tabi tutulan yerlerden gemilere girip çıkılır. Giriş ve çıkışta vazifeli zabıta ve gümrük muhafaza memurlarına, icabında askeri ulaştırma kumandanları veya bunların vazifelendirdiği kimselere belgenin gösterilmesi mecburidir.

Madde 8 – (Değişik : 30.9.1963 - 6/2252 K.)

Vazife ve iş icabı gemilere girmeleri gereken ilgili bölge ve liman işleri müdürleriyle gemi sürvey kurulu üyeleri, mahalli liman başkanı ve yardımcısı, Ulaştırma Bakanlığı Liman ve Deniz İşleri Dairesi Reisi ve Muavini, şube müdürleri, fen heyeti üyeleri ve Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Liman Dairesi Reisi ve Muavinleri, işletme müdür ve muavinleri denet memurları, Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğü ve buna bağlı bütün işletmeler müdürlüklerince görevlendirilecek personel, askeri ulaştırma komutanları veya bunların görevlendirdiği personel, sahil sağlık merkezi doktorları, Tarım Bakanlığınca görevlendirilecek zirai karantina enspektör ve müfettişleri, Tekel Genel Müdürlüğünce ihraç edilecek

alkollü içkilerin sevkinde görevli lüzumu kadar eksper ve memurları, Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından ihraç edilen afyon ile ithal edilen buğdayların yükleme ve boşaltmalarına nezaret etmek üzere görevlendirilecek uzman ve memurları, posta telgraf ve telefon idarelerine mensup koli yükleme ve posta alıp verme işlerini gören memurlar, Etibank'a ait maden yükleme işlerinde ve fabrikaları için gelen malların boşaltılmaları işlerinde görevli memurları, Petrol Ofisi tankerlerinin muayene, ölçme ve teknik işleri için gemilere girecek mahdut sayıda uzman, yüksek petrol mühendisleri ve memurları ile İktisadi Devlet Teşekküllerinin görevli memurlarının lüzumu halinde gemilere girebilmeleri için belge verilmesinde idari makamlarca inceleme ve soruşturma yapılmasına lüzum yoktur. Bunlara yapacakları işin mahiyetine göre bağlı buldukları dairelerinin isteği üzerine daimi veya geçici belge verilir. Ancak bunlar da diğer iş sahipleri gibi gemilere giriş ve çıkışında belgelerini ilgili memurlara göstermeye mecburdurlar.

Madde 9 – Zabıta ve Gümrük Teşkilatlarınca yapılan tahkikat ve tetkikat sonunda haklarında müsbet netice elde edilemeyenlerin gemilere girmelerine müsaade edilmez. Evvelce belge almış olup sonradan kaçakçılık vesair sebeplerle gemilere girmeleri mahzurlu olan kimselerin belgeleri geri alınır ve bir daha yenisi verilmez.

Yolcu salonlarında vazifelilerle uğurlamak ve karşılamak maksadiyle gemilere girecek eşhasa tatbik olunacak muamele

Madde 10 – Geliş ve gidişte yolcu gemilerine yalnız hasta ve malül olan yolcularına refakat etmesi gereken yakınları mahallin en yüksek zabıta amiri ile Gümrük Başmüdürlüğünden alacakları müşterek müsaade kağıdı ile girebileceklerdir.

Resmi bir vazife ile giden veya gelen Türk veya ecnebi şahsiyetleri yolcu etmek veya karşılamak zaruretinde olanlara da keza zabıta amiri (Emniyet Müdürü, olmayan yerlerde jandarma kumandanı) ile Gümrük Baş Müdüründen alacakları müşterek imzalı müsaade kağıdı ile gemilere girmelerine müsaade edilecektir.

Gümrük Baş Müdürü, zabıta amiri tarafından imza edilecek belgeler münhasıran yukardaki iki hususta zabıta amiri ve gümrük baş müdürü, bulunmadığı takdirde muavini ile alakalı şube müdürü veya Salon Gümrük Müdürü tarafından imza edilecek ve kime verildiği de her iki makama bildirilecektir.

Madde 11 – Vazifeli olmayan ilgili memurların da, resmi elbiselerinden veya memuriyet ünvanlarından istifade ederek gemiye girmelerine mahal vermemek için vazifeleri itibariyle yolcu gemilerine girmeleri zaruri olan zabıta, gümrük, muhafaza, gümrük, deniz yolları, sahil sıhhiye, bölge liman ve deniz işleri Müdürlükleri ile liman başkanlıklarının mütaakıp fıkralarda gösterilen şekilde iş görmeleri gerekir:

A) Gemilerin merdiven başlarında nöbetçi olarak zabıta ve muhafaza memuru bulundurulacaktır.

B) Gemilerde arama vazifesi almış olan resmi elbiseli zabıta ve muhafaza memurları grup halinde ve amirleri ile gemilere gireceklerinden gemide merdiven başlarındaki nöbetçi zabıta ve muhafaza memurları bunlardan ayrıca vesika aramıyacaktır.

C) Münferiden gemide vazifelendirilecek olan zabıta, gümrük, gümrük muhafaza, istihbarat teşkilatına mensup sivil veya resmi memurların yanında o gün gemide görevlendirildiklerine dair mensup oldukları resmi merciler tarafından verilmiş bir belge mutlaka bulunacaktır.

D) İkinci maddede yazılı teşkilata mensup resmi veya askeri memurların A, B, C fıkralarında zikredilen şekiller dışında gemilere girmelerine katıyen müsaade edilmeyecektir.

Madde 12 – Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi ve Denizcilik Bankası T. A. O. Genel Müdürlükleri, Bölge Liman ve Deniz İşleri Müdürleri, liman başkanları ile Sahil Sıhhiye Teşkilatı mensuplarından vazifeli olanlar mensup buldukları dairelere önceden memuriyet sıfat ve isimleri liste halinde alakalı emniyet ve gümrük teşkilatına bildirilmiş olmak ve gümrük kontrolünden geçmek şartıyla hüviyet varakalarını (Kimlik belgelerini) göstererek gemilere girip çıkabilirler.

Madde 13 – Resmi heyetlerle resmi şahısları uğurlamaya veya karşılamaya memur edilip 14 üncü maddede sayılan zevat dışında kalanların Emniyet ve Gümrük Baş Müdürünün verecekleri müşterek belge ile gemilere girmeleri mümkündür.

Madde 14 – Mahallin en büyük mülki ve askeri amirleriyle, Örfi İdare, Mahalli Mıntaka, Merkez, Deniz, Hava Kuvvetleri Kumandanları ile Emniyet Müdürü ve Jandarma Kumandanı, Cumhuriyet Savcısı, Bölge Liman ve Deniz İşleri Müdürleri ve Liman Başkanları, Devlet Demir Yolları İşletmesi Müdür ve muavinleri izin belgesiz olarak gemilere serbestçe girip çıkabilirler.

Madde 15 – Cumhuriyet Senatosu üyeleri ile milletvekilleri yolcu salonunda ve iç kapısındaki ve gemi merdivenindeki memurlara lüzum hissettikleri hallerde hüviyetlerini göstermek suretiyle serbestçe gemiye girip çıkabilirler.

Madde 16 – Türkiye'de mukim ecnebi elçi, maslahatgüzar, elçilik müsteşar ve katipleri ile ataşelerinin ve vazifesi Türkiye'de olan ecnebi başkonsolosları, konsolos ve muavinleri ile fahri konsolosların kimlik belgelerini (Dışişleri Bakanlığımızdan veya valiliklerimizden verilmiş olacaktır.) İbraz etmek suretiyle gemilere girmeleri caizdir.

Madde 17 – Liman işletmelerince tahmil ve tahliye ve her türlü liman işletme hizmetleri için tefrik edilmiş olan personele mahalli idare ve gümrük amirlerince fotoğraflı daimi giriş belgesi tanzim edilip verilir. Bunun dışında gemilerde husule gelecek arızalarda mahalli işletmeateryelerinde tamirine işletmece karar verilmesi halinde alakalı elemanların alet ve cihazlarıyla birlikte gemilere süratle girebilmelerini teminen mahalli emniyet ve gümrük amirlerince Liman İşletme Müdürlüklerine kafi miktarda "Hamiline mahsus" giriş belgesi verilir.

Madde 18 – Şahsa mahsus giriş kartını hamil bulunan personelden vazifesini terkedendenlerin kartı idari makamlarca istirdat edilir. Yeniden bu hizmete girecek olan personele de giriş kartı verilir.

Madde 19 – Gemilerde vazifeli olduğuna dair mensup buldukları elçiliklerin veya konsoloslukların resmi mektubunu hamil olan elçilik ve konsolosluk mensuplarının da emniyet müdürü ile gümrük başmüdürünün müşterek müsaadesi ile gemilere girmelerine mani olunmayacaktır.

Madde 20 – Sarı Basın kartı hamili Türk ve ecnebi gazetecilerin de, müsaade vermeye yetkili makamlarca mahzur görülmediği ahvalde, kartlarını göstermek suretiyle gemiye girmeleri mümkündür.

Madde 21 – Yabancı Devletler limanlarında Türk gemi kaptan ve mürettebatına müşkilat çıkarmaya tevessül edecek veya çıkaracak Devlet tebaalılarına mukabele-bilmisil olarak işlem yapılır.

Madde 22 – Bu Yönetmelik hükümleri bütün limanlarımızda uygulanır.

Ek Madde – (Ek : 30.9.1963 - 6/2252 K.)

NATO mensuplarından subay, astsubay ve sivil personelin yurt dışından gelen ve yurt dışına gidecek olan aynı teşkilat mensuplarını gemide karşılamak veya uğurlamak maksadiyle ve yine dış hatlara sefer yapan yerli ve yabancı bilümm gemilerde yapılacak balo, düğün davet ve emsali merasimlerde bulunacak davetlilere gemiye girme müsaadesi verilmesi valilerin takdir ve yetkisine bağlıdır.

Madde 23 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 24 – Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma Bakanları yürütür.

**19.10.1961 TARİH ve 5/1806 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN
ÇİZELGE**

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
30.9.1963	6/2252	-	22.10.1963
5.2.1966	6/5959	-	8.3.1966